

Додаток 1 до рішення
Новгородівської міської ради
№ _____

ПОРЯДОК

**ВСТАНОВЛЕННЯ, ОБЛІКУ ТА ДЕМОНТАЖУ ПАМ'ЯТНИХ ЗНАКІВ,
МЕМОРІАЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ ТА АНОТАЦІЙНИХ
ДОЩОК НА ТЕРИТОРІЇ МІСТА НОВОГРОДІВКА**

м. Новгородівка

2019

РОЗДІЛ I. Загальні положення.

1.1. Порядок встановлення, обліку та демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та анотаційних дощок на території міста Новоградівка (далі – Порядок) розроблено з метою увічнення пам'яті видатних осіб України, міста Новоградівка і вшанування визначних історичних або трагічних подій, що відбулися в Україні, області, м.Новоградівка, підвищення туристичної привабливості міста, формування та збереження його історико-культурного середовища, інформування гостей та мешканців.

1.2. Основні поняття, що використовуються в Порядку:

Пам'ятний знак – стела, обеліск, колона, пам'ятний камінь, монументально-декоративна або паркова скульптура тощо, що встановлюються на території міста, з метою вшанування визначних подій в історії та пам'яті діячів місцевого значення.

Меморіальна дошка – пам'ятний знак у вигляді плити з довговічного матеріалу: каменю (мармуру, граніту) чи металевого сплаву (бронза, чавун, алюміній), встановлений на нерухомих історико-культурних об'єктах чи пам'ятних місцях, із текстом, що розкриває зв'язок історико-культурного об'єкта з історичними подіями чи визначними діячами.

Меморіальні дошки і пам'ятні знаки виготовляються фахівцями за погодженим проектом.

Анотаційна дошка – дошка, що встановлюється на фасаді пам'ятки архітектури, історії або культури і містить інформацію про цей об'єкт культурної спадщини чи вулиці, що названа на честь видатної особи.

РОЗДІЛ II. Підстави для прийняття рішень про встановлення пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок.

2.1. Підставою для встановлення пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок є:

загальнозначущі події в історії України, області, міста Новоградівка та особистий внесок видатної особистості в певну сферу діяльності, що приніс довготривалу користь державі, області, місту, громаді;

наявність офіційно визнаних досягнень особи в державній, громадській, політичній, військовій, виробничій і господарській діяльності, в науці, техніці, літературі, мистецтві, культурі і спорті;

підтвердження історико-архівними і нагородними документами заслуг особи перед містом і Україною;

наявність архівних матеріалів або наукових досліджень, що вказують на зв'язок між видатною історичною подією, життям і діяльністю видатної особи та адресою встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки.

РОЗДІЛ III. Порядок розгляду клопотань і ухвалення рішень про встановлення, ремонтно – реставраційних робіт чи демонтаж пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок.

3.1. Право подачі клопотань про встановлення пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок, їх ремонт чи демонтаж належить підприємствам, установам, організаціям незалежно від форм власності та підпорядкування, органам місцевого самоврядування, громадським організаціям, іншим юридичним особам та ініціативним групам з числа громадян міста (далі – ініціатор), які звертаються до органу місцевого самоврядування (виконавчої влади) з відповідною заявою, до якої додаються:

історична чи біографічна довідка про подію або видатну особу, яку пропонується для увічнення;

копії архівних, нагородних документів, що підтверджують достовірність і значущість події або заслуги особи, пам'ять про яку увічнюється;

документи, які підтверджують період проживання чи діяльності особи, пам'ять якої увічнюється, за певною адресою чи установою (підприємство, організація, тощо, пов'язані з діяльністю особи);

ескізний проект пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки та проект тексту напису, погоджені комісією міської ради;

ескіз розміщення пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки, розмір, матеріал та шрифт, погоджені з комісією міської ради;

фото-макет можливого місця встановлення;

лист-згода власника/балансоутримувача будівлі;

згода родичів (за їх наявністю) особи, пам'ять про яку увічнюється, на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної дошки;

протокол засідання зборів, керівних органів підприємства, організації, установи, громадських утворень, тощо (ініціаторів), щодо прийняття рішення про встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки;

зобов'язання ініціатора про фінансування робіт по художньо-архітектурному проектуванню, виготовленню, встановленню і технічному забезпеченню урочистого відкриття пам'ятних знаків, меморіальної або анотаційної дошки;

лист-погодження органу охорони культурної спадщини у разі встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки на фасаді будівлі чи споруди, що є об'єктом культурної спадщини.

3.2. Заяви про встановлення пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок та додані до них документи реєструються уповноваженим органом міської ради та направляються до розгляду питання на засіданні Комісії з питань встановлення, обліку та демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та анотаційних дощок на території міста Новогродівка (далі - Комісія).

3.3. Комісія розглядає клопотання, що надійшли від ініціатора, а також формулює власні пропозиції.

3.4. В результаті розгляду клопотань Комісія приймає одне з таких рішень: підтримати клопотання і рекомендувати міській раді прийняти рішення про установку пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки;

відхилити клопотання, направити ініціатору мотивовану відмову;

рекомендувати ініціатору увічнити пам'ять події або діяча в інших формах, у тому числі у встановленням пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної

дошки, скульптурного портрета, бюста, тематичної композиції в інтер'єрі або на закритій території й інформувати Комісію про вибір рекомендованого рішення. У цьому випадку ініціатору необхідно погодити з Комісією текст напису на дошці або текстову (інформативну) частину тієї форми увічнення, що пропонується.

3.5. Після ухвалення рішення Комісія виносить проект рішення міської ради про встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки на розгляд чергового засідання міської ради.

3.6. Комісія має право також ініціювати та рекомендувати встановлення пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок із увічнення пам'яті видатних осіб і вшанування визначних історичних подій, що відбулися в місті за рахунок відповідних коштів в рамках відповідних цільових програм.

3.7. Після прийняття відповідного рішення міської ради ініціатор зобов'язаний виконати всі вимоги, передбачені цим рішенням, а саме:

здійснити заходи з приведення у належний стан фасаду будівлі, прилеглої території, де має бути встановлено пам'ятний знак, меморіальну або анотаційну дошку (за потребою);

забезпечити організацію урочистого відкриття пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки;

здійснити заходи з передачі пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки до комунальної власності територіальної громади.

забезпечити укладання охоронних договорів;

3.8. Комісія також може прийняти рекомендації щодо збереження або демонтажу самовільно встановлених пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок згідно зі встановленою процедурою. В разі позитивного рішення Комісії про збереження пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок, Комісія готує відповідний проект рішення міської ради про дозвіл на збереження пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок.

РОЗДІЛ IV. Правила проектування, виготовлення та встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та анотаційних дощок.

4.1. Пам'ятні знаки, меморіальні і анотаційні дошки встановлюються, **не раніше, ніж через 1 рік після історичної події або смерті особи, пам'ять якої увічніюється.** На осіб, яким присвоєно звання Героїв України обмеження по термінах не поширюється. Якщо пам'ять особи вже вшановано в інших формах (присвоєно ім'я особи установі, названо на його честь вулицю, сквер, встановлено пам'ятник, бюст), пам'ятні знаки, меморіальні і анотаційні дошки не встановлюються, за винятком осіб, які мають надзвичайні заслуги перед громадою.

4.2. Вшанування пам'яті видатних осіб, відзначення визначних подій здійснюється, як правило, однією формою увічнення.

4.3. Написи на пам'ятних знаках, меморіальних і анотаційних дошках подаються українською мовою в простій, стислій формі без скорочень. Написи,

пов'язані з діячами інших національних культур, можуть також дублюватися мовою народу, до якого належить особа, пам'ять якої увічнюється.

4.4. Текст на пам'ятних знаках, меморіальних і анотаційних дошках повинен містити стисло характеристику події, якій присвячений знак, вказувати на зв'язок події з даною адресою, де встановлений пам'ятний знак, меморіальна або анотаційна дошка, та на дати, які визначають період, протягом якого видатна особа або подія були пов'язані з цією адресою. У тексті обов'язково вказується прізвище, ім'я та по батькові видатної особи, на честь якої встановлюється пам'ятний знак, меморіальна або анотаційна дошка.

4.5. Текст анотаційної дошки, що встановлюється на пам'ятках архітектури, історії або культури, повинен містити:

вид та категорію об'єкта культурної спадщини;

повне найменування об'єкта культурної спадщини в суворій відповідності з його написанням у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України (переліку пам'яток відповідної категорії Донецької області);

відомості про час виникнення або дату створення об'єкта культурної спадщини та (або) дату історичної події, пов'язаної з пам'яткою.

4.6. Текст анотаційних дощок, що встановлюються на вулицях, які названі на честь визначних осіб чи історичних подій, повинен містити характеристику історичної події або періоду життя (діяльності) громадянина, на честь якого названа вулиця, площа, сквер, з повним зазначенням його прізвища, імені, по батькові та років життя.

4.7. Розмір меморіальних і анотаційних дощок визначається обсягом інформації, що на них розміщується, наявністю портретного зображення, декоративних елементів і повинен бути сумірний будівлі або споруді, на якій встановлюється, але не більше 50x100 см.

4.8. Не допускається встановлення меморіальних і анотаційних дощок на фасадах старих або аварійних будинків. У разі необхідності встановлення меморіальних і анотаційних дощок на таких будівлях – на території (в охоронній зоні) останніх встановлюється окрема споруда – інформаційний стенд.

4.9. У випадку втрати історичної будівлі або повної втрати будинком автентичності допускається встановлення меморіальної або анотаційної дошки особі, яка мешкала в історичній будівлі або історичній події, на новому або оновленому будинку.

4.10. Ескізний проект пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок повинен відображати місце встановлення, розміри, матеріал, шрифт, деталі зображення. Проектне рішення має відповідати архітектурним вимогам місцевості чи будівлі, де вони встановлюються, передбачати виготовлення пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок з довготривалих матеріалів – мармуру, граніту, металу та відповідати художньому рівню.

4.11. Створення пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок ведеться на основі договорів, укладених між замовником (ініціатором) і виконавцем (підрядником). Замовник визначає форму проектування пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок (конкурс, індивідуальне замовлення),

виконавців (підрядників) щодо виконання в матеріалі (натурі) та встановлення пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок.

РОЗДІЛ V. Порядок обліку пам'ятних знаків, меморіальних дощок і відповідальність за їх стан та збереження.

5.1. Всі пам'ятні знаки, меморіальні і анотаційні дошки, встановлені на території міста Новогродівка, в тому числі – встановлені на внутрішніх територіях підприємств, установ і організацій, підлягають обов'язковому обліку та передачі на баланс власнику будівлі/території, на якій встановлюється пам'ятний знак, меморіальна або анотаційна дошка.

5.2. Облік та інвентаризацію пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок здійснює Комісія . Облікова інформація має містити:

копію розпорядчого документа про встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки;

копію затвердженого тексту напису;

копію затвердженого ескізу (проекту);

фото пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки;

відомості про автора, розміри та матеріал пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки;

охоронний договір та акт технічного стану;

відомості про балансоутримувача пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки.

До основної інформації може бути додано додаткову інформацію (матеріали розгляду на засіданні Комісії тощо).

5.3. У разі, коли у встановленого пам'ятного знаку, меморіальної і анотаційної дошки відсутній балансоутримувач, Комісія ініціює питання щодо прийняття їх до комунальної власності територіальної громади міста та визначення балансоутримувача.

Орган охорони культурної спадщини бере на облік встановлений пам'ятний знак, меморіальну або анотаційну дошку та укладає охоронний договір з балансоутримувачем.

5.4. Контроль за збереженням, технічним, санітарним та естетичним станом пам'ятних знаків, меморіальних і охоронних дощок покладається на їх балансоутримувачів та орган охорони культурної спадщини.

5.5. Реставрація або відновлення пам'ятних знаків, меморіальних або анотаційних дощок здійснюється балансоутримувачем за погодженням з Комісією та органом охорони культурної спадщини.

5.6. Балансоутримувач зобов'язаний здійснювати охорону прилеглої території, не допускати розміщення тимчасових споруд або рекламних елементів, які перешкоджатимуть огляду пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки.

РОЗДІЛ VI. Порядок демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок.

6.1. Демонтаж пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок відбувається:

при потребі виконання ремонтно- реставраційних робіт будівлі, споруди, на яких розташовані меморіальні і анотаційні дошки, на період проведення вказаних робіт;

при відсутності правовстановлюючих документів на встановлення пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки;

на виконання вимог чинного законодавства України.

6.2. При необхідності проведення демонтажу для ремонтно-реставраційних робіт балансоутримувач звертається до Комісії з листом-зобов'язанням, в якому прописується причина демонтажу, зазначаються відповідальні виконавці, строки та місце зберігання пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок на період проведення робіт.

6.3. Про демонтаж пам'ятного знаку, меморіальної або анотаційної дошки складається акт, який підписують відповідальна сторона з проведення робіт (юридична або фізична особа), представники Комісії.

6.4. При відсутності правовстановлюючих документів на встановлення пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок Комісією здійснюються заходи з виявлення осіб, які самовільно вчинили зазначені дії, та готується акт про виявлення самовільно встановлених пам'ятних знаків, меморіальних анотаційних дощок та підтверджуючі фотоматеріали для розгляду на засіданні міської ради.

6.5. За рішенням міської ради Комісія готує звернення до правоохоронних органів для виявлення осіб, які без відповідного дозволу встановили пам'ятні знаки, меморіальні і анотаційні дошки, для розгляду факту встановленого правопорушення. Особи, які без відповідного дозволу встановили пам'ятний знак, меморіальну або анотаційну дошку, повинні провести демонтаж в термін, визначений рішенням міської ради.

6.6. Демонтаж пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок, встановлених як самовільно, так і за рішенням міської ради, здійснюється відповідно до рішення міської ради.

6.7. Демонтаж або перенесення пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок з метою розміщення інформаційно-реklamних об'єктів, не допускається.

6.8. У разі самовільного демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дощок, які стоять на обліку, міська рада в особі Комісії готує звернення до правоохоронних органів для вжиття відповідних заходів.

РОЗДІЛ VII. Порядок вирішення спорів.

7.1. Спори і розбіжності, які можуть виникнути при виконанні вимог даного Порядку, вирішуються шляхом переговорів або згідно з чинним законодавством.

РОЗДІЛ VIII. Прикінцеві положення.

8.1. Зміни та доповнення до цього Порядку вносяться рішенням міської ради.

Секретар міської ради

К.І.Мусейко

Додаток 2 до рішення
Новгородівської міської ради
№ _____

**Положення
про Комісію з питань встановлення, обліку
та демонтажу пам'ятних знаків, пам'ятників, меморіальних
та анотаційних дощок на території м.Новгородівка**

Комісія з питань встановлення, обліку та демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та анотаційних дощок (далі-Комісія) створюється з метою забезпечення охорони, впорядкування, своєчасного проведення ремонтних робіт, збереження та використання пам'яток історії, архітектури, культури, археології та монументального мистецтва міста, дотримання чинного законодавства України щодо встановлення пам'ятних знаків (пам'ятників, меморіальних об'єктів, меморіальних та анотаційних дощок) на території міста Новоградівка, регламентації діяльності з вшанування пам'яті визначних подій в історії міста, області, України та видатних людей, які зробили вагомий особистий внесок у розвиток міста Новоградівка та життєдіяльність яких тісно пов'язана з історією міста.

Комісія утворюється на строк повноважень ради.

1. Комісію очолює за посадою заступник міського голови, який скликає і веде засідання Комісії, дає доручення членам Комісії, представляє Комісію у відносинах з іншими органами, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями, а також громадянами, організовує роботу з реалізації висновків та рекомендацій Комісії.

2. До складу Комісії можуть включатися депутати Новоградівської міської ради, історики, мовознавці, краєзнавці, архітектори, громадські діячі, представники творчих спілок та громадських організацій та інші особи відповідно до рішення Новоградівської міської ради

3. Робота Комісії проводиться гласно. У засіданнях Комісії можуть брати участь представники засобів масової інформації, громадськості та фахівці.

4. Голова, заступник голови, секретар та члени Комісії працюють на громадських засадах.

5. Засідання Комісії скликається по мірі надходження клопотань з пропозиціями щодо встановлення, обліку та демонтажу пам'ятних знаків, меморіальних та анотаційних дощок або з ініціативи голови міської ради, голови чи членів Комісії.

6. Засідання вважається правочинним, якщо на ньому присутні не менше половини членів Комісії.

7. За результатами вивчення і розгляду питань Комісія готує висновки та рекомендації у формі рішень.

8. Рішення Комісії вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало не менше половини членів від загального складу комісії.

9. Рішення Комісії підписуються головою Комісії, а в разі його відсутності – заступником голови або секретарем Комісії.

10. Протоколи засідань Комісії підписуються головою та секретарем Комісії.

Секретар міської ради

К.І.Мусейко

Додаток 3 до рішення
Новгородівської міської ради
№ _____

Склад

**Комісії з питань встановлення, обліку та демонтажу пам'ятних знаків,
меморіальних об'єктів та анотаційних дощок на території м. Новгородівка**

Зазуляк Євген Миколайович	заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, голова Комісії;
Безручко Наталя Павлівна	голова постійної комісії з питань освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, соціального захисту населення та інших гуманітарних питань, заступник голови Комісії;
Дейнекіна Оксана Олександрівна	начальник відділу організаційної роботи, інформаційної та внутрішньої політики Новоградівської міської ради, секретар Комісії.

Члени Комісії

Гергель Тетяна Миколаївна	в.о. начальника управління міського господарства Новоградівської міської ради;
Лукашова Ольга Олександрівна	начальник відділу містобудування та архітектури Новоградівської міської ради, головний архітектор м.Новоградівка;
Савула Юлія Петрівна	начальник відділу культури Новоградівської міської ради;
Матвієнко Вікторія Олександрівна	учитель ЗЗСО I-II ступенів №8 м.Новоградівка

Секретар міської ради

К.І.Мусейко

Додаток 4 до рішення
Новгородівської міської ради
№ _____

№ з/п	Охоронний №	Найменування пам'ятки	Адреса	Дата спорудження	Автор	Матеріал	Розміри	Категорія	Номер і дата рішення про взяття на держоблік
1	518	Пам'ятник Т.Г.Шевченко	м.Новгородівка, вул.Центральна, 26, сквер	08.09.2001	Скульптор Я.Скакун, архітектори Е.Шестопалов, П.Макагон	Залізобетон, мідний лист, світло-сірий граніт	2,2x1,5x0,85	Пам'ятник історії, місцева	Постанова колегії управління культури Донецької облдержадміністрації №4/8 від 25.04.2003
2	3256	Могила воїна-афганця Жукова Володимира Володимировича	м.Новгородівка, вул.Кутузова, 47, кладовище	1985 рік	-	Мармур	Стела висотою 1,6м	Пам'ятник історії, місцева	Розпорядження Донецької облдержадміністрації №419 від 14.07.1993
3	3257	Могила воїна-афганця Кривоносова Євгенія Борисовича	м.Новгородівка, вул.Кутузова, 47, кладовище	1981 рік	-	Мармур	Стела висотою 2м	Пам'ятник історії, місцева	Розпорядження Донецької облдержадміністрації №419 від 14.07.1993
4	520	Пам'ятник шахтарям м.Новгородівка, загиблим на виробництві	м.Новгородівка, вул.Паркова, 30, міський парк	25.08.2000	-	Граніт	Стела висотою 1,8м	Пам'ятник історії, місцева	Постанова колегії управління культури Донецької облдержадміністрації №5 від 18.03.2005
5		Пам'ятник жертвам Чорнобиля	м.Новгородівка, вул.Паркова, 30, міський парк	2011 рік	-	Граніт	Стела висотою 1,8м	Пам'ятник історії, місцева	-
6	5426	Курган	м.Новгородівка, вул.Виноградна,9	У межах III тис.до н.е. – XIV ст.	-		0,03га	Пам'ятник археології	-